

Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка  
Факультет іноземної філології  
Кафедра англійської мови

Дипломна робота  
магістра

з теми: **«Французькі правові запозичення у сучасній англійській мові»**

Виконала:  
студентка II курсу Angl-M17z групи  
спеціальності 014.02 Середня освіта  
(Мова і література (англійська))  
**Голяк Валентина Євгенівна**

Керівник:  
Кандидат педагогічних наук, доцент  
Петрова Т.М.

Кам'янець-Подільський - 2018 року

## ЗМІСТ

|                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ВСТУП.....                                                                                          | 3  |
| РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕННЯ<br>ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ.....                 | 6  |
| 1.1. Лексичні запозичення та їх типи.....                                                           | 6  |
| 1.2. Процес асиміляції запозиченої лексики.....                                                     | 11 |
| 1.3. Визначення поняття ‘юридичний термін-запозичення’.....                                         | 25 |
| РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ<br>ЗАПОЗИЧЕНИХ ПРАВОВИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ..... | 32 |
| 2.1. Хронологія надходження французьких правових термінів в<br>англійську мову.....                 | 32 |
| 2.2. Семантичний розвиток правових термінів-запозичень.....                                         | 47 |
| 2.3. Словотвірна продуктивність юридичних термінів-запозичень...                                    | 56 |
| ВИСНОВКИ.....                                                                                       | 77 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....                                                                     | 81 |

## ВСТУП

У сучасній науці про мову усталилась думка про те, що одним із найважливіших чинників історичного розвитку мови є мовні контакти. Мовні контакти передбачають взаємодію двох або більше мов, що спричиняє зміну в мовних підсистемах, передусім, у лексичному складі.

З огляду на багатовимірність та складність взаємовідношень між народами світу, які зумовлюють взаємодію мов, ця проблема сьогодні перемістилася у центр лінгвістичних досліджень [65; 84; 134; 137]. Безпосередньо контактианглійської мови з іншими значною мірою позначились на її становленні та розвитку. Так, О. Б. Ткаченко зазначає, що англійська з усіх германських мов зазнала найбільших змін, оскільки вона мала найтісніші контакти з іншими мовами [167, с. 80].

Неминучим результатом такого усного та письмового спілкування представників різних мовних носіїв є запозичення слів. Зокрема, питання, пов'язані з вивченням запозичених термінів, були завжди одними з найсуперечливіших у лексикології. Існують різні думки щодо оцінки термінологічних запозичень. Так, дослідники запозичень у російській мові вважають стрімке збільшення їх кількості негативним явищем, що засмічує мову і стоїть на перешкоді розвитку її автохтонних словотвірних можливостей [40; 174, с. 23; 194]. Інші мовознавці, зокрема ті, що займаються вивченням запозичень в українській мові, стверджують, що іншомовні слова розширюють склад лексики, і не лише не гальмують розвиток мови, а й сприяють вдосконаленню ресурсів мови-реципієнта [18; 46; 60; 71; 109; 182]. Таким чином, з'являються нові засоби словотворення, а також активізуються малопродуктивні дериваційні засоби мови-реципієнта, особливо при калькуванні.

Отже, **актуальність** дослідження зумовлена сучасним інтересом мовознавців до результатів активних мовних контактів на лексичному рівні, зокрема, утворення нових термінологічних одиниць шляхом запозичень, що є

найпродуктивнішим способом розширення та збагачення словникового складу мови, а саме її термінологічних підсистем.

**Метою** дослідження є аналіз англійської правової термінологічної лексики французького походження з точки зору історії її надходження та семантично-дериваційних особливостей.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- дослідити особливості запозичення термінологічної лексики;
- систематизувати хронологію проникнення французьких запозичень в англійську мову;
- проаналізувати семантичний розвиток юридичних термінів-запозичень;
- виділити словотворчі моделі правових термінів-запозичень.

**Об'єктом** дослідження у роботі є французькі запозичення, що стали частиною правової терміносистеми у сучасній англійській мові.

**Предметом** даної роботи є історико-етимологічні та структурно-семантичні особливості англійських правових термінів французького походження.

**Матеріалом** дослідження слугували понад 500 лексичних одиниць-запозичень французького походження, відібраних з різних лексикографічних джерел.

У процесі дослідження було застосовано такі **методи** лінгвістичного аналізу: *метод етимологічного аналізу* – для виявлення французьких запозичень; *метод словотвірного аналізу* – для визначення шляхів творення похідних від одиниць-запозичень та *метод семантичного аналізу* – для аналізу семантичних трансформацій французьких запозичень та їх похідних.

**Наукова новизна** роботи полягає в системному аналізі процесу проникнення та адаптації французьких запозичень, що сприяло формуванню та поповненню юридичного термінологічного вокабуляру англійської мови.

**Теоретичне значення** роботи полягає в тому, що вона становить певний внесок у такі галузі лінгвістичної науки як лексикологія, семантика,

стилістика, а також у дослідження процесів запозичення та формування терміносистем англійської мови.

**Практичне значення** наукової праці полягає у можливості використання її матеріалів та результатів в курсах з лексикології, а також у спецкурсах з семантики та стилістичної диференціації вокабуляру англійської мови.

**Апробація роботи.** Основні положення, матеріали та висновки даної роботи знайшли своє висвітлення на звітній конференції студентів та магістрантів за результатами НДР у 2017 році.

**Публікації.** Результати дипломної роботи викладено в 1 публікації, розміщеної у збірнику матеріалів звітної конференції.

**Структуру** роботи зумовлено науковою логікою дослідження, його метою та поставленими завданнями. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, додатку та списку використаних джерел.

## ВИСНОВКИ

Запозичення становлять один із продуктивних способів розширення та збагачення словникового складу мови, зокрема, її термінологічних підсистем. Еволюція англійської правничої термінології тісно пов'язана з розвитком правничої науки, культури, освіти, вона залежить від соціально-історичного поступу людства, підпорядковується внутрішньомовним законам та міжмовним контактам, зокрема, англо-французьким, що зумовило гетерогенність її етимології.

Хронологічні періоди надходження французьких правничих термінів до складу англійської мови визначаються низкою позамовних факторів, передусім, політичних, і тривалих соціокультурних відносин протягом XI – XIX ст. Кожен з цих періодів зумовлює різні кількісно-якісні характеристики французьких запозичень, насамперед, в адміністративно-правовій, цивільно-процесуальній, фінансово-комерційній, міжнародно-правовій галузях права. Зародження системи наукової правничої лексики припадає на XIст. – саме у той час на розвиток правової культури в Англії вплинуло нормандське завоювання (1066), з якого почалось запровадження нововведень в англійську правову систему.

Найінтенсивніше надходження французьких правових запозичень відбувалося у два періоди: 1) *друга половина XIII – XIVст.*; 2) *друга половина XVII – початок XIX ст.* У перший період кількість запозичених французьких правничих термінів була більшою, що зумовлено поширенням англійської мови у тих сферах правової діяльності, де вона раніше не застосовувалась. На кількість французьких запозичень у другий період вплинув культурний та політичний престиж Франції в Західній Європі. Постійні контакти між Англією та Францією, підтвердженням чого є такі політичні події, як Французька буржуазна революція (1789 – 1799), наполеонівські війни (1803 – 1815), війни королеви Анни проти Франції (1702–1714), неодноразові конфлікти між Англією та Францією з приводу колонізації територій Індії й

Америци, постійно супроводжувались численними угодами про мир, договорами, які впливали на розвиток міжнародно-правового словника англійської мови.

Правові запозичення кожного періоду характеризуються співвідношенням іншомовних елементів з національними, специфікою проникнення та адаптації в мову-реципієнт, особливим словотвірним розвитком.

Слід зазначити, що французька мова впливала на процес запозичення прямо і опосередковано. За своєю фонетико-орфографічною формою багато латинських правових запозичень в англійській мові збігається з латинськими запозиченнями у французькій мові. Це стосується і правничих термінів, які проникли до англійської мови безпосередньо з латинської. Зміна їхньої фонетико-морфологічної структури відбувалася за аналогією з уживаними французькими термінами. Соціальні фактори та вороже ставлення до французької мови в епоху Ренесансу спричинили регресивну корекцію старофранцузьких термінів з метою наближення їх до латинського зразка. Це вплинуло на походження ядра словотвірних парадигм правничої термінології, їхньою основою є і прямі французькі, і латинські запозичення, які проникли в англійську мову через посередництво французької.

Характерною особливістю правових запозичень в англійській мові є тенденція до тематичного групування їх навколо основних центрів значень. Запозичені іменники, дієслова, прикметники та їх похідні, що виступають засобами номінації для вираження понять правничої термінології, утворюють свою систему в межах англійської правової терміносистеми та об'єднуються у лексико-семантичні групи. У їх межах простежуються міжлексемні (родовидові) та внутрілексемні (полісемія) зв'язки.

Запозичені з французької мови *прикметники* переважно представлені однією лексико-семантичною групою слів – назвами на позначення певних

правових ознак. Це, передусім, особливості державно-правових інститутів, соціальних норм, характеристики правової діяльності, цивільно-правової та кримінальної відповідальності.

Запозичені з французької мови *дієслова* охоплюють різні види правової діяльності, передусім, це дії, які здійснюється згідно з нормами та вимогами закону в праві, а також ті, що належить до сфери злочинної дії – певні акти антисоціальної поведінки, ухиляння від установлених законом норм, посягання на суспільні відносини, що регулюються кримінальним законом тощо.

Запозичені *іменники* діляться на цілу низку лексико-семантичних груп, що переважно означають нові конкретні реалії та явища, а також осіб, причетних до правових дій.

Аналіз досліджуваного матеріалу дозволив виділити типові словотвірні парадигми для різних граматичних класів запозиченої лексики:

- для запозичених *іменників* охоплює такі регулярні позиції: - суфіксація – 94,5%; словоскладання – 5,5%;
- для запозичених *дієслів*: - суфіксація – 99 %; - словоскладання – 1 %;
- для запозичених *прикметників* - суфіксація – 99%; словоскладання – 1%.

Виділені типові словотвірні парадигми дають змогу встановити всі можливі варіанти комбінаторики запозичень тієї чи іншої частини мови з відповідними дериваційними суфіксами. У конкретних словотвірних парадигмах представлено не всі можливі дериваційні позиції, оскільки в межах частиномовної зумовленості на склад парадигми впливають різноманітні фактори, пов'язані з лексичною семантикою. Однак, незважаючи на різні словотвірні можливості запозичень у системі однієї частини мови, кожна окрема парадигма є категоріально релевантною. Парадигма, яка репрезентує словотвірний потенціал запозичень основних



частин мови, дає змогу суттєво доповнити характеристику цих лексико-граматичних розрядів.

Результати дипломної роботи можуть бути основою зіставних термінознавчих досліджень у межах англійської мови або вивчення структурно-семантичних особливостей правової терміносистеми у двох або більше мовах. Подальша перспектива роботи полягає в дослідженні продуктивних способів словотворення при формуванні словотвірних парадигм в інших терміносистемах англійської мови, що дасть змогу описати їх словотвірний розвиток та прогнозувати продуктивність моделей, за якими утворюватимуться нові похідні на основі запозичення.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амосова Н.Н. Этимологические основы словарного состава современного английского языка / Н.Н. Амосова. – М. : Издательство литературы на иностранных языках, 1956. – 218 с.
2. Аракин В.Д. История английского языка / В.Д. Аракин : [Учеб. пособие для студентов педагогических институтов]. – М. : Просвещение, 1985. – 256 с.
3. Арнольд И. В. Семантическая структура слова в современном английском языке и методика его исследования / И. В. Арнольд. – Л. : Просвещение, 1966. – 192 с.
4. Ахманова О.С. Экстралингвистические и внутрilingвистические факторы в функционировании и развитии языка / О.С. Ахманова // Теоретические проблемы современного советского языкознания. – М. : Наука, 1964. – С. 69-74.
5. Богородский Б.Л. Выступление на совещании по лингвистическим проблемам научно-технической терминологии / Б. Л. Богородский // Лингвистические проблемы научно-технической терминологии. – М. : Наука, 1970. – С. 185-187.
6. Брофман М.В. Лексическая ассимиляция французских заимствований в английском литературном языке XVII–XVIII веков / М. В. Брофман // Ученые записки Алма-Атинского педагогического института. – Алма-Ата, 1957. – Вып. 8. – С. 3-27.
7. Бруннер К. История английского языка / К. Бруннер ; [Пер. с нем. С. Х. Васильева]. – М. : Издательство иностранной литературы, 1955. – Т. 1. – 324 с.
8. Будагов Р. А. История слов в истории общества / Р. А. Будагов. – М. : Просвещение, 1971. – 269 с.
9. Буянова Л. Ю. Термин как единица логоса / Л. Ю. Буянова. – Краснодар : Кубанский государственный университет, 2002. – 184 с.
10. Воробьева И. Н. Семантика музыкального термина и ее динамика / И. Н. Воробьева // Сопоставительное изучение семантической динамики : [Сборник научных трудов]. – М. : Издательство Московского университета, 1986. – С. 72-81.
11. Гинзбург Р. О пополнении словарного состава английского языка / Р. Гинзбург // Иностранные языки в школе. – 1954. – № 1. – С. 19-31.
12. Головин Б. Н. Введение в языкознание / Б.Н. Головин : [Учебное пособие для филологических специальностей вузов]. – 4-е изд. – М. : Высшая школа, 1983. – 231 с.
13. Гринев С. В. Терминологические заимствования (Краткий обзор современного состояния вопроса) / С. В. Гринев // Лотте Д. С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов. – М. : Наука, 1982. – С. 108-147.
14. Дешериев Ю. Д. Предисловие к кн.: Язык в развитом социалистическом обществе / Ю. Д. Дешериев. – М. : Наука, 1983. – 256 с.

15. Дешериев Ю. Д. Социальная лингвистика / Ю.Д. Дешериев. – М. : Наука, 1977. – 382 с.
16. Дубровина Л. В. Из истории английских медицинских терминов // Особенности стиля научного изложения / Л. В. Дубровина. – М. : Наука, 1976. – С. 17-22.
17. Жерновой Е. Г. Кількісний і якісний склад запозичень у релігійній термінології французької мови / Е. Г. Жерновой // Вісник Київського університету. Іноземна філологія. – К., 2002. – Вип. 33. – С. 86-91.
18. Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства / М. С. Зарицький : [Підручник] – К. : ІВЦ Вид-во “Політехніка”; ТОВ Фірма “Періодика”, 2004. – 128 с.
19. Земская Е. А. О парадигматических отношениях в словообразовании / Е. А. Земская // Русский язык: вопросы его истории и современного состояния. – М. : Наука, 1978. – С. 63-77.
20. Как работать над терминологией: Основы и методы / Пособие составлено по трудам Д. С. Лотте и Комитета научно-технической терминологии АН СССР. – М. : Наука, 1968. – 76 с.
21. Кобрин Р. Г. Современная научно-техническая революция и ее влияние на развитие языка / Р. Г. Кобрин // Онтология языка как общественного явления. – М., 1983. – С. 208-286.
22. Кошкарлова Н. Н. Структурно-семантические особенности и степень адаптации англоязычной частично-ассимилированной лексики в русском компьютерном подязыке : [Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.01]. – Екатеринбург, 2004. – 22 с.
23. Крысин Л. П. Иноязычные слова в современном русском языке / Л. П. Крысин. – М. : Наука, 1968 – 208 с.
24. Кубрякова Е. С. Типы языковых значений. Семантика производного слова / Е. С. Кубрякова. – М. : Наука, 1981. – 200 с.
25. Лотте Д. С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов / Д. С. Лотте. – М. : Наука, 1982. – 149 с.
26. Марузо Ж. Словарь лингвистических терминов / Ж. Марузо. – М. : Издательство иностранной литературы, 1969. – 436 с.
27. Мешков О. Д. Словообразование современного английского языка / О. Д. Мешков. – М. : Наука, 1976. – 245 с.
28. Миглятенко Л. Г. Влияние французского языка на английский в области текстильной терминологии : [Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.04]. – Киев, 1975. – 21 с.
29. Позднякова Е. М. Словообразовательная категория имен деятеля в английском языке / Е. М. Позднякова. – Тамбов, 1999. – 109 с.
30. Помирко Р. С. Влияние языковых контактов на семантическое сближение близкородственных языков (на материале французского и испанского языков) // Тезисы IV Всесоюзной конференции по романскому языкознанию. – Калинин : Изд-во Калининского гос. университета, 1978. – С. 21-23.

31. Помірко Р. С. Особливості калькування з близькоспоріднених мов / Р. С. Помірко // Нариси з контрастивної лінгвістики. – К. : Наукова думка. – С. 75-79.
32. Проценко Е. А. Лингвистическая диффузия как следствие переключения языковых кодов / Е. А. Проценко // Проблемы лингвистической прогностики. – Воронеж, 2002. – Вып. 2. – С. 128-136.
33. Секирин В. П. Заимствования в английском языке / В. П. Секирин. – К. : Издательство Киевского университета, 1964. – 151 с.
34. Семчинский С. В. Семантична інтерференція мов / С. В. Семчинский. – К. : Вища школа, 1974. – 252 с.
35. Скороходько Э. Ф. Вопросы теории английского словообразования и ее применение к машинному переводу / Э. Ф. Скороходько. – К. : Издательство Киевского университета, 1964. – 115 с.
36. Словарь лингвистических терминов / Под ред. О. С. Ахмановой. – М. : Советская энциклопедия, 1969. – 606 с.
37. Смирницкий А. И. История английского языка /средний и новый период/ А. И. Смирницкий : [курс лекций].– М. : Издательство Московского университета, 1965.– 138 с.
38. Суперанская А. В. Заимствование слов и практическая транскрипция / А. В. Суперанская. – М. : Академия наук СССР, 1962. – 48 с.
39. Татаринов В. А. Теория терминоведения: В 3-х т. – Т. 1: Теория термина: история и современное состояние / В. А. Татаринов. – М. : Московский лицей, 1996. – 311 с.
40. Ткачева Л. Б. Основные закономерности английской терминологии / Л. Б. Ткачева. – Томск : Издательство Томского университета, 1987. – 200с.
41. Ткаченко О. Б. Проблемы диахронической социолінгвістики / О. Б. Ткаченко // Методологічні основи нових напрямків в мовознавстві. – К. : Наукова думка, 1992. – С. 64-85.
42. Царев П. В. Продуктивное именное словообразование в современном английском языке / П. В. Царев. – М. : Издательство Московского государственного университета, 1984. – 225 с.
43. Чередниченко О. І. Взаємодія мов, двомовність і мовленнєва культура / О. І. Чередниченко // Мови європейського культурного ареалу: розвиток і взаємодія. – К. : Довіра, 1995. – С. 99-110.
44. Чунтумова Ю. А. Английская транспортная терминология / Ю. А. Чунтумова : [Автореф. дис...канд. филол. наук: 10.02.04]. – М., 2004. – 17 с.
45. Шадрин В. И. Ономазиология производного имени в английском языке / В. И. Шадрин. – СПб. : Изд-во С.-Пб. университета, 1996. – 144 с.
46. Шафиков С. Г. Структурно-семантические параметры английской номинации и ее системный анализ / С. Г. Шафиков. – Уфа : Башкирский государственный университет, 1993. – 82 с.
47. Шмелев Д. Н. Проблемы семантического анализа лексики / Д. Н. Шмелев. – М. : Наука, 1973. – 280 с.
48. Языкознание. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – 2-е изд. – М. : Научное издательство Большая энциклопедия, 2000. – 688 с.

49. Ярцева В. Н. История английского литературного языка IX –XV вв. / В. Н. Ярцева – М. : Наука, 1985. – 247 с.
50. Ярцева В. Н. Проблемы языкового варьирования: исторический аспект / В. Н. Ярцева // Языки мира: Проблемы языковой вариативности. – М. : Наука, 1990. – 214 с. – С. 4-35.
51. Babik W. Terminology and system. An attempt at the Organization and Representation of knowledge / W. Babik // Neoterm. World Specialised Terminology. –Warszawa, 2001. – No. 39-40. – P. 44-49.
52. Bailey Ch.. The French lineage of English // Languages in contact / Ch. Bailey, K. Marold : [Ed. by Jürgen M. Meisel]. – Tübingen : Narr, 1977. – P. 21-53.
53. Bailey R. W. Images of English. A Cultural History of the Language / R. W. Bailey. – Michigan : The University of Michigan Press, 1991. – 329 p.
54. Baugh A. C. The chronology of French loanwords in English / A. C. Baugh // Modern Language Notes. – Baltimore : The John's Hopkins Press, 1935. – № 2. – P. 90-93.
55. Baugh A. C. A History of the English Language / A. C. Baugh, T. A. Cable : [3<sup>rd</sup> ed.] – London : Routledge & Kegan Paul, 1993. – 507 p.
56. Berndt R. History of the English Language / R. Berndt. – Leipzig : VEB Verlag Encyklopädie, 1982. – 240 p.
57. Bishin W. Law Language and Ethics. An Introduction to Law and Legal Method / W. Bishin, Ch. Stone. – New York : The Foundation Press Inc., 1972. – 1315 p.
58. Bix B. Law, language and legal determinacy / B. Bix. – Oxford : Clarendon Press, 1993. – 221 p.
59. Collete Stévanovitch. Manuel d'histoire de la langue anglaise: des origines à nos jours / C. Stevanovitch. – Paris : Ellipses, 1997. – 160 p.
60. Dekeyser X. Romance loans in Middle English: a re-assessment // Linguistics across historical and geographical boundaries / X. Dekeyser. – Berlin; New York; Amsterdam : Mouton de Gruyter, 1986. – Vol. 1: Trends in linguistics: Studies and monographs. – P. 252-265.
61. Foster B. The Changing English Language / B. Foster. – London : Penguin Books, 1970. – 245 p.
62. Gibbons J. Language and the law/ J. Gibbons. – London-New York : Longman, 1994. – 476 p.
63. Goodrich P. Legal Discourse / P. Goodrich. – London : Macmillan, 1987 – 418 p.
64. Haugen E. The analysis of linguistic borrowing / E. Haugen // Language. Journal of the Linguistic Society of America. – Baltimore : Waverly Press INC, 1950. – Vol. 26. – № 2. – P. 210-231.
65. Hiltunen R. Chapters on legal English: Aspects past and present of the language of the law / R. Hiltunen. – Helsinki : Suomalainen Tiedeakatemia, 1990. – 123 p.
66. Jespersen O. Growth and structure of the English language / O. Jespersen. – [9<sup>th</sup> ed.] – Leipzig : Published by B.G. Teubner, 1938. – 244 p.
67. Marchand H. The categories and types of present-day English word-formation: Synchronic- Diachronic Approach / H. Marchand. – Wiesbaden : Otto Harrassowitz, 1960. – 379 p.

68. Matthews C. M. Words, words, words / C. M. Mathews. – New York : Charles Scribner's Sons, 1980. – 146 p.
69. McKnight G. H. The Evolution of the English Language: From Chaucer to the Twentieth Century / G. H. McKnight. – New York : Dover Publications, 1968. – 590 p.
70. Neumann R. K. Legal Reasoning and legal writing. Structure, Strategy and Style / R. K. Neumann. – Boston; New York; Toronto; London : Little Brown and Company, 1994. – 479 p.
71. Ravin Y. Polysemy: An overview / Y. Ravin, C. Leacock // Polysemy: Theoretical and computational approaches / Ed. by Yael Ravin & Claudia Leacock. – London : Oxford University Press, 2000. – P. 3-29.
72. Russel F. English Law and language: An introduction for students of English / F. Russel, C. Locke. – London : Phoenix ELT, 1995. – 312 p.
73. Serjeantson M. S. A History of Foreign Words in English / M. S. Serjeantson. – London : Routledge & Kegan Paul, 1962. – 354 p.
74. The Cambridge History of the English Language: in 5 vols. / Ed. by Norman Blake – London : Cambridge University Press, 1992 – Vol. I. – 609 p.
75. Urdang L. Suffixes and other Word-Final Elements of English / L. Urdang. – Detroit : Gale Research Company, 1982. – 363 p.

#### **СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ДЖЕРЕЛ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ**

76. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління / Укл. Г. Райт та ін. – К. : Основа, 1996. – 127 с.
77. Англійсько-український юридичний словник / Укл. В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 1088 с.
78. Англо-русский юридический словарь : [3-е изд., исправл.] / Сост. С. Н. Андрианов, А. С. Берсон, А. С. Никифоров – М. : РУССО, 2000. – 512 с.
79. Англо-український словник: У 2 т. / Укл. М. І. Балла. – К. : Освіта, 1996. – Т. 1. – 752 с.; Т. 2. – 712 с.
80. Большой юридический словарь / Под ред. А. Я. Сухарева, В. Д. Зорькина, В. Е. Крутских. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 790 с.
81. Международное право. Словарь-справочник / Сост. В. Н. Додонов, В. П. Панов, О. Г. Румянцев. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 368 с.
82. Словник законодавчих термінів / За ред. Н. Стрілець. – К. : Основа, 2000. – 608 с.
83. Філософський словник / За ред. В. І. Шинкарука. – [2-ге вид.] – К. : Голов. ред. УРЕ, 1986. – 800 с.
84. Французско-русский словарь активного типа / Под ред. В. Г. Гака и Ж. Триомфа. – [3-е изд.] – М. : Русский язык, 2000. – 1056.
85. Юридичний словник-довідник / За ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : Феміда, 1996. – 696 с.
86. A Dictionary of Law / Ed. E. Martin. – Oxford, 1994. – 433 p.

87. A New English Dictionary on Historical Principles: In 10 vols. / Ed. James A.H. Murray. – Oxford : Clarendon Press, 1888-1928. – Vol. 1 – 1240 p.; Vol. 2. – 1308 p.; Vol. 3. – 1228 p.; Vol. 4. – 1160 p.; Vol. 5. – 1275 p.; Vol. 6. – 1625 p.; Vol. 7. – 1676 p.; Vol. 8. – 1736 p.; Vol. 9. – 2015 p.; – Vol. 10. – 1890 p.
88. An Etymological Dictionary of the English Language / by Rev. Walter W. Skeat. – [4<sup>th</sup> ed.] – Oxford : Clarendon Press, 1991. – 780 p.
89. Bloomsbury Dictionary of Word Origins / by John Ayto. – London : Bloomsbury Publishing Limited, 1991. – 583 p.
90. Dictionary of Law / by P.H. Collin. – [2<sup>nd</sup> ed.] – London : Peter Collin Publishing Ltd., 1997. – 258 p.
91. Dictionnaire français-ukrainien de termes juridiques / Ed. par Y. Fedko. – Kyjiv : Université de Droit de Kyjiv, 2001. – 88 p.
92. Dictionnaire général de la langue française du commencement du XVII<sup>e</sup> siècle jusqu'à nos jours: en 2 vol. / par A. Hatsfeld, A. Darmesteter, M.A. Thomas. – 8- ème éd. – Paris : Librairie Delagrave, 1926. – Vol. 1. – 1136 p.; Vol. 2. – 1452 p.
93. Longman Dictionary of Contemporary English. – [3<sup>rd</sup> ed.] – London : Longman Corpus Network, 2000. – 1668.
94. New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language / Ed. by Bernared S. Cayne. – Danbury : Lexicon Publications, INC, 1993. – 1149 p.
95. The Oxford Dictionary of English Etymology / Ed. Charles T. Onions, G.W.S. Friedrichsen, Robert Burchfield. – Oxford : Clarendon Press, 1966. – 1025 p.
96. The Penguin Dictionary of Foreign Terms and Phrases / Ed. Eugene Ehrlich. – London : Penguin Books, 1993. – 423 p.